

INAQUE



KRÁSA PLÁŽE

Nina Bouraoui

Preklad
Aňa Ostrihoňová



Nina Bouraoui
BEAUX RIVAGES

COPYRIGHT © 2016 by Editions Jean-Claude Lattès

TRANSLATION © Aňa Ostrihoňová 2024

COPYEDITING Martina Kubealaková

COVER © Arriba!

Slovak edition © Inaque 2024

Printed in the Slovak Republic

ISBN 978-80-8207-261-0

ISBN e-book 978-80-8207-262-7

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať a rozmnožovať so zámerom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.

Nina Bouraoui
Krása pláže



INAQUE

Hoci sa veľká pieseň nevráti,
ostane čisté potešenie:
v odlive šepotajú kamienky,
keď sa od brehu vlna ženie.

W. B. YEATS

Ked' mi povedal, že sa zoznámil s inou ženou, smútok nahradil strach, ako keď človek pláva striedavo na chrbte a na bruchu, aby sa dostal na breh a neutopil sa.

Neverím na náhodu, nič nie je náhodné, všetko je prepojené, reaguje navzájom, zapadá do seba deň za dňom ako domino. Jedna vec plodí ďalšiu, ktorá plodí ďalšiu, ale my vždy zostávame na počiatku. To je pravda, jediná pravda. Je ťažké si to priznať, pretože je ľahšie necítiť zodpovednosť. To, čo sa deje, nezávisí od Boha a vôle nejakej najvyššej, nadradenej bytosti. Boh je inde. Prichádza v snoch, keď snívame. Je v nebi, keď sa pozeráme na oblohu. Ševelí listami stromov, keď pozorujeme listy. Rozvlní more, keď hľadáme na more. Rozžiarí sneh na vrcholoch, keď sa dívame na vrcholky kopcov. Je, ak chceme, aby bol. Ale to je poézia. Nemám nič proti poézii, len v ňu už neverím, odkedy ma Adrian opustil.

Nedostala a nespoznala som žiadne znamenie, že sa rozchádzame. Niekedy som o tom premýšľala, láska je nepredvídateľná. Prichádza, keď ju už nečakáme, mizne, keď ju považujeme za samozrejmosť. Ničoho sa nedrží a v ničom netrvá, okrem toho, čo jej prisúdime. Je krutá. Často je obeťou. Neverím, že na lásku môžeme zomrieť, ale jej stratou vyhasneme a bez nej sa z nás stávajú suché, sivé kamene. Nikdy som o Adrianovi nepochybovala, pochybovala som o sebe, ak som mala pochybovať. Poznala som sa: po štyridsiatich rokoch sú záhady čiastočne vyriešené. Moja mladosť bola pretkaná trhlinami, ničila to, čo som podnikla s vášňou, akoby zlá ruka zmietla hru, o ktorej som si myslela, že ju hrám. Svoje sily som míňala na vzťahy, ktoré som si predstavovala ako veľké, dodávala som im neexistujúci rozmer. Vymýšľala som si, klamala som, lebo pre myseľ je zhubné, keď nevie rozlíšiť pravú

lásku od pripútanosti. Čakala som na jasnejšiu budúcnosť. Vždy si nahovárame, že nás niekto zachráni, hoci by bolo spravodlivejšie zachrániť sa, než sa tešiť z triumfu, ktorý by pochádzal od iných. S vekom som pretrhala reťaze, vedela som rozlišovať city bez ich zamieňania, brala som lásku takú, aká je, a nie ako reakciu na strach, že ma niekto opustí.

Nečakala som, že ma Adrian zachráni. Cítila som, že som s ním na rovnakej úrovni. Nevlastnila som ho o nič viac, ako on vlastnil mňa. Boli sme jeden celok, aj s našimi rozdielmi. Nazvala som nás Pozitív a Negatív kvôli farbe našich vlasov, blond a hnedé, ako dva fotografické odtlačky, jeden presýtený tieňom a druhý svetlom. Osem rokov uplynulo bez zádrhu, alebo len veľmi malého. Užívali sme si šťastie. Adriana som milovala natoľko, že som súhlasila, že s ním padnem na dno, ak to bude niekedy potrebné. Nikdy som si nemyslela, že by mohol byť príčinou môjho utopenia.

Bolo to 14. januára 2015, týždeň po útoku. Paríž bol čierny, ešte nezmytý od krvi. Nešťastie by sa malo rozdrobiť podľa svojej povahy – malé, stredné, veľké – a milostný chaos by sa mal skloniť pred smrťou, ktorá nastane, ale musela by som žiť na opustenom ostrove, aby som si nespojila vonkajšie udalosti so svojou vnútornou drámou napriek stupňu závažnosti a sily, ktoré ich oddeľovali.

Bolo chladno a tma, akoby trhlina na oblohe nasala svetlo a už ho nikdy nevrátila. Mala som na sebe kabát, šál, tašku cez plece a schody v dome som brala po dvoch. Nemohla som sa dočkať, kedy sa dostanem domov. Najviac ma netrápil strach, hoci som bola celý čas vydesená a ani na chvíľu som sa neuvolnila. Desilo ma všetko: vyjsť na ulicu, ísť do garáže, šoférovať, uviaznuť v premávke, nakupovať, ísť do reštaurácie, do kina. Chýbala mi odva- ha. Vyjadрила som to bez hanby: potláčané pocity si skôr či neskôr vyberú svoju daň. To, čo som vtedy cítila, bolo viac ako strach. Bol to pocit neskutočnosti. Bolo fajn po- vedať si, že to existuje, že je to pravda, že sa s tým musí- te vyrovnáť, s útokom v redakcii *Charlie Hebdo*, s ďalším v supermarkete Hyper Cacher, bolo veľmi dobré vedieť, že sa to jedného dňa zopakuje, a nakoniec ste s hrôzou ča- kali, kedy ten deň príde, aby ste sa od toho mohli konečne oslobodiť, ale cítili ste akési vznášanie sa, akoby mozog už nedokázal uniesť všetky informácie, nechal ich z neho vytrysknúť. To bolo najzvláštnejšie, rozmazané vnímanie vecí, ktoré človek nadobudol, aby sa ich zbavil. Na svet, na mesto, sme sa teraz museli pozeráť cez filter, aby sme ten pohľad uniesli. Neznášala som našu dobu, nebola som jediná. Dosiahli sme bod, z ktorého už niet návratu.

Keď som vtedy nemohla spávať, predstavovala som si, ako som na míle vzdialená od Paríža, uprostred vidieka, ukrytá v jaskyni vybudovanej pod zemou, v domčeku, aké stoja na plážach v Bretónsku a Normandii, kde som ako dieťa dlhé hodiny hľadala nábojnice a kosti, opitá vzrušením z predstavy, že sa prechádzam po bojisku ležiacom ladom.

Prekvapilo ma, že som Adriana nezahrnula do svojho ústupu, do svojho útočiska v prírode, nie preto, že by som musela, ale preto, že som si bez neho nevedela predstaviť budúcnosť. Obsahoval všetky moje časy, minulosť, prítomnosť, budúcnosť, ktorú si bolo najmenej ľahké predstaviť. Bolo by ľahšie predstaviť si seba v Zürichu, u neho, ďaleko od Paríža; neurobila som to.

Bolo pol ôsmej, keď som dostala jeho správu: „V piatok neprídem. Potrebujem slobodu.“ Prečítala som si ju znova, pochopila som jej zmysel. Nieкого stretol. Keby ma v tej chvíli niekto odfotil, zachytil by môj hnev, nie bolesť. Smútok má svoj čas a príde, keď sú pripravené slzy. Ešte som nepoznala svoju rivalku.

Neodpovedala som, čakanie bola jediná sila, ktorú som nad ním mala. Vypla som telefón. Ľahla som si na miesto, ktoré zaberá, keď bol v Paríži, na ľavú stranu postele, na brucho, s rukami pod stehnami som sa skrčila. Mohla som sa urobiť, pomyslela som si, bola to moja obľúbená poloha, sama alebo s Adrianom, celé moje telo sa tlačilo na moje pohlavie alebo sa otváralo na jeho, keď do mňa vnikal, keď ležal na chrbte. Na nočnom stolíku stála priehľadná plastová guľa. Keď sa ňou zatriaslo, biele trblietky dopadali ako sneh na miniatúrny les. Pozerala som na ňu, bola to jediné, na čom mi záležalo. Skrývali sa v nej naše cesty, vlaky a lietadlá, ktorými sme cestovali, aby sme sa mohli stretnúť, aby sme sa opäť videli ako v prvý deň. Pre iných by vzdialenosť medzi Zürichom a Parížom bola

prekážkou, pre nás bola záchranou. Boli sme slobodní v rámci vzťahu, dva elektróny, ktoré sa nakoniec spojili do jedného, vzácnu chemickou reakciou, ktorá nás od začiatku prevapovala.

Mali sme málo zvykov. Týkali sa sťahovania z jednej krajiny do druhej, života v jednom byte a potom v druhom, ako sme sa stretávali a lúčili. Unikli sme prekliatku rutiny, prestala som byť obozretná. Nežiarlila som, nepýtala som sa ho na jeho program. Prípadné pochybnosti som okamžite zahнала. Veci, ktoré sa nevyjadria, neexistujú. To bola moja teória a fungovala. Raz som čítala, že postup choroby sa dá spomaliť tým, že sa vyhnete jej pomenovaniu, bagatelizujete ju, akoby to bola len čerešňová kôstka stratená v orgáne a telo ju nakoniec vylúči bez toho, aby sa ho to dotklo. Bola som pevne presvedčená, že sa nestane nič vážne. Prchavé tiene sa dali prirovnať k tejto kôstke. Mala som zbrane, ktorými som sa mohla brániť. Preto som sa neznepokojovala, keď si Adrian zablokoval telefón kódom, keď som ho neskoro v noci zastihla na WhatsApp, keď sa mi zdalo, že v telefóne za ním počujem smiech, ktorý akoby zadržala ruka, než vybuchol. Varoval by ma len nedostatok túžby. Nebolo to zjavné. Zlyhala som z pýchy.

Noc pokračovala. V susedných bytoch sa formoval iný život, ktorý sa usporiadal a rozvíjal, po práci a ceste z nej si každý našiel svoje miesto, hral svoju úlohu. Pred mojimi očami sa rozohrávala hra siedmich rodín. Ja som už nebola jej súčasťou. Adrian ma opúšťal. Prirovnala som svoj príbeh k šípu, ktorý sa netrafil do cieľa. V jeho náručí pred niekoľkými dňami som bola jeho cudzinkou a on mojím cudzincom. Ešte sme neboli protivníci, ale dve látky, ktorých vzorce sa vinou experimentu obrátili. Nechápavo som sledovala, ako obyvatelia zaberajú priestor. Byty boli

rovnako postavené klietky, líšili sa len veľkosťou, a všetci v nich vykonávali rovnaké úkony – stretávali sa, rozprávali, zabávali, krmili, spávali spolu a niektorí sa nespravili. V jednej z týchto klietok prežívala žena možno to, čo som prežívala ja. A ak nie, tak niekde inde, v inej časti mesta alebo sveta, časti, ktorú som zo svojho okna nevidela, sa niekto prepadal do prázdna spolu so mnou. Držala som ho za ruku. Môj smútok mal ostrosť noža.

Nemohla som spať, keď som sa vyzliekala do kúpeľa, predstavovala som si Adriana prikovaného k inému telu, pokožke teplejšej, jemnejšej ako moja. Necítila som svoje telo. Akoby bolo vydlabané; poškodené, zomleté. Chvela som sa, nemala som ani stenu, za ktorou by som sa mohla držať, schovať. Bola som nielen nahá, ale aj vyzlečená do naha, moje srdce ma ovládalo a prenasledovala ma len predstava Adriana s inou. Bola som odvrhnutá, odsunutá. Dostala som ranu do hrude, bol to šok, ktorého prudkosť som cítila fyzicky. Bola som obeťou nespravodlivosti.

Nikdy som sa nebála samoty, nikdy som ju nevyhľadávala. Nie vždy mi Adrian chýbal, keď sme boli každý vo svojom meste, bola som zaneprázdnená svojím civilným životom, ktorý som nemiešala s milostným, čím som udržiavala túžbu. Priťahovali sme sa v hre na zmiznutie, túžili sme jeden po druhom vždy, keď sme boli spolu, a nenútili sme sa do toho, čo by mohlo byť rituálom. Milovali sme sa bez pocitu povinnosti, bolo pre nás nemysliteľné, aby sme to nerobili, aby sme tomu nepodľahli. Vníkala som to ako rovnováhu, nie ako silu, ktorá udržiavala náš vzťah svieži. V mojom prípade cesty, ktorými sme sa uberali, viedli do slepej uličky.

Pre oboch to bola prvá skúsenosť s láskou na diaľku: objavovali sme výhody podmienenčnej slobody. Boli sme ochotní, našli sme pravidelnosť, úspešne sme testovali

svoju schopnosť povedať nie, odmietali sme návrhy, stávalo sa to, uisťovali sme sa, že sily zvädzania sa nevzdáme, hrdo sme počítali roky, ktoré uplynuli, a s miernym opovrhnutím sme odmietali tých, ktorí sa odvážili priblížiť. Boli sme nedotknuteľní; aspoň som si to myslela.

Voda vo vani mi spôsobovala bolesť, akoby bola zmiešaná s kyselinou. Vzduch bol akoby plný cementu. Nemohla som dýchať, zhlboka som sa nadýchla, stiahla som brucho, aby som zachytila chýbajúci kyslík. Rozplakala som sa. Zakaždým, keď som sa rozplakala, k čomu dochádzalo zriedka, vylovila som z pamäti smútok starší ako ten, ktorý som prežívala, pochovaný v záhyboch raného detstva a ktorého odtlačok zostal; moja fosílna pamäť mi nepomohla. Tento rozchod mi pripadal istý a spájal ma so staršími odlúčeniami, pre ktoré som nemala slová, ale ktorých dôsledky som znova pociťovala ako guľku, ktorá sa zasekla v kosti a ktorej bolesť sa vráti vždy, keď si myslíte, že sa zahojila a zmizla. Vždy, keď sa láska stratí, pripojí sa k cintorínu mŕtvych lások a jej smútok sa nedá zväziť. Nemohla som žiť bez Adriana, bez myšlienky na Adriana, nech som sa snažila akokoľvek; vedela som, že by som ho nosila ako ranu pod šatami.

Na druhý deň o pol siedmej som si zapla telefón. Adrian sa mi v noci pokúšal dovolať, ale nezanechal odkaz, videla som len čas jeho volaní. Vracal sa mi hnev, túžila som po pokoji alebo neutralite, ak by boli v tomto zmätku možné, aby som prijala jeho vysvetlenia. Potrebovala som svetlo, pretože moja cesta viedla do hustého lesa, konáre vyzerali ako pazúry ako v rozprávke o Snehulienke.

Skôr, ako som mu zavolala späť, som sa obliekla, čo ma prinútilo spomenúť si na ženy a mužov, ktorí sa pred prvými televíznymi obrazovkami neukazovali nahí, z presvedčenia, že moderátor, novinár, hlásateľ, herci, herečky ich prekvapia, akoby ich z obrazovky sledovali – príbeh som zdedila po starých rodičoch a fascinoval ma, keďže som vedela, že kamery zabudované v našich počítačoch sa dnes dajú aktivovať na diaľku a doručia našu intimitu cudziemu človeku, ktorý sa do nich nabúra.

Vybrala som si nohavice, blúzku, lodičky, ktoré som si práve kúpila, čo Adrian nevedel, mala som ilúziu, že mu unikám v oblečení, ktoré si nedokázal predstaviť, akoby som sa stala hologramom, kúzelnickým trikom. Hneď zdvihol, telefón zvonil len zlomok sekundy, bol znepokojený. Hovorila som málo, počúvala som ho, chcela som to vedieť čo najskôr, akoby to bola úľava, že niekoho stretol, že je to vážne, že sa mi to neodvážil povedať, že oznámiť to esemeskou bolo zbabelé a priemerné, ale že v takýchto prípadoch sú všetci muži a ženy zbabelí a priemerní, že nie je prvý, nie je posledný, že láska môže vyvolať rovnako veľkosť ako nízkosť, že to vie, prijal, že mám právo sa naňho hnevať, nenávidieť ho, preklínať ho, že je to normálne a oprávnené, aj keď nie je *hajzel*, že sa snažil bojovať,

naozaj, sľúbil to, prisahal, že nie je ľahké odísť od jedného človeka k druhému, najmä keď ešte stále niečo cítite, že naša láska sa neskončila, a okrem toho, kto vie, kedy láska navždy vyhasne a uhlíky sa zmenia na popol? ale že druhá láska sa napokon zrodila na tej našej, že rastie ako kvet na príliš prekyprenej pôde, ktorá ešte stále rodí dobré zrno, ale už nie to najlepšie (to bol môj výklad), že to nebola moja vina, že som *krásny človek* (výraz, ktorý som nenávidela), že tu bude vždy pre mňa, že mu na mne záleží, že si tým musím byť istá a nikdy o tom nepochybovať, lebo on to vie, pochybovať o mne bol najhorší trest, pozná ma lepšie ako ktokoľvek iný, miloval moje slabosti, neopustil ma pre to, naopak, rád ma chránil, aj keď som jeho ochranu odmietala, nie z pýchy, naučila som sa spoliehať len na seba, čo bolo pre ženu vzácné, aj keď to bol mizogýnný názor, predpokladal, že to zvládnem, nikdy som sa nezdráhala pracovať, vzlykala som potajomky, lebo vzlyky sa neukazujú, čoskoro príde do Paríža, o pár týždňov, o tri či maximálne štyri, aby ma videl, aby to bolo skutočné, slovami, pohľadom do očí, jeho čelo na mojom, ako vždy, keď sa niečo pokazilo a museli sme nájsť riešenie nejakého problému, vždy sme našli, možno sme sa mali porozprávať skôr, prestať sa pretvarovať, ale pretvarovali sme sa? všetko nebolo také jednoduché, stále po mne túžil, vždy rovnako, ak nie viac, nechápe to, ale tak to je, akoby sa dve náklonnosti namiesto toho, aby vytvárali konflikt, odmietanie, miešali, reagovali navzájom, ovplyvňovali sa, že neexistuje jedno puto nadradené druhému (to ma miatlo), ale že prišla chvíľa voľby a že je zložité si vybrať, neurobiť chybu, neľutovať to jedného dňa, lebo vedel, že by nebolo možné vrátiť sa späť, pozná ma; vždy budem tá, ktorú miloval najviac, v každom prípade som bola preňho v tejto chvíli najdlhším vzťahom, najväčším, aj keď mu život niekedy pripravil prekvapenia, dôkaz, že sa to mohlo stať aj mne, že niekedy pochyboval, nie o mne, ale o svojej

schopnosti udržať si ma, či je najlepší z mužov, ktorých som mohla stretnúť, že sa bál, že ma stratí, že bude trpieť, že by to utrpenie nedokázal prežiť, a tak zachránil najprv seba, lebo po ôsmich rokoch, aj keď sme spolu nežili, sme sa poznali naspamäť; nikdy sa so mnou nenudil, ale novota zmietla všetko, čo jej stálo v ceste, vedeli sme to, on aj ja, nemali by sme si klamať, niekoľko mesiacov sme cítili akúsi únavu, možno viac, možno menej, ale cítili, nemohla som to poprieť, cesty, kufre, ktoré balíme a vybaľujeme, veci, ktoré strácame a znova kupujeme, logistika, rozvrhy, ktoré treba prispôbiť, všetky kilometre, ktoré nás nakoniec zožrali, aj keď, bol si istý, zachovali časť kúzla, pretože vieme, že láska netrvá dlho, mení sa, a osem rokov je výkon, na to sme mohli byť hrdí, stačilo sa pozrieť okolo seba, ľudia to nevydržali, boli spolu maximálne dva roky a potom prišiel pád, nehovoriac o tých, čo mali deti, to bolo horšie, komplikovanejšie, tu sme boli aspoň len dvaja, dvaja zodpovední dospelí ľudia, ktorí sa vedeli spolu porozprávať, pochopiť sa a jedného dňa si odpustiť, dúfa v to, naozaj, aj keď to pre mňa nie je ľahké, je to normálne, som v šoku, vôbec som to nečakala, ale ak ma to môže upokojiť, on to tiež nečakal, *lupal* sa, to bolo to správne slovo, ako zrelé ovocie, a potom sa to usadilo a tým, že to existovalo, si na to zvykol, stalo sa to normálnym, nemal dojem, že ma podvádza, oddelil dva vzťahy, okrem toho musela som si to všimnúť, chcel ma stále rovnako, nezmenilo sa to, stále ma mal rád, a čo bolo dobré, boli sme veľmi odlišné, ona a ja, nemali sme nič spoločné, bolo to preňho jednoduchšie, nebol zmätený, mohlo to vydržať, našiel by medzi nami dvoma rovnováhu, ale to nie je možné, to vedel, a potom ona, to dievča, žiada viac, chce dôkaz lásky, skutočnej, a chce s ním tráviť viac času, spoznať ho, byť spolu, už nemôže vydržať, že tam som, medzi nimi dvoma, nie je to životaschopné, nemôže to trvať večne, jedna z nás musí *padnúť*, to bolo slovo, kto-

ré použila, nepáčilo sa mu to, povedal jej to, bránil ma, nikto nemal právo o mne takto hovoriť, nikto, často sa kvôli mne hádali, nepodľahol, ale ďalej to už nemohlo pokračovať, zatiaľ to *zvládal*, ale ako dlho ešte? Takže skôr, ako sa to stalo neznesiteľným, neudržateľným, musel sa rozhodnúť, aj keď mu to trhalo srdce, naozaj, veľmi ho to bolelo, premýšľal, ako to mohol urobiť, všetko rozbiť, nič to neznamenalo, poznal ju tak málo, nie dosť na to, aby jej dôveroval, aby sa odviazal, mohol to ľutovať, ale všetko obrátil naruby a nebolo lepšieho riešenia, bol pritlačенý k múru, žiadala ho, aby sa rozhodol, nebolo to vydierevanie, alebo aspoň dúfal, taká nebola, ale aj ona chcela vedieť, nemala času nazvyš, a svojím spôsobom to bolo pre ňu ešte ťažšie, lebo o mne vedela, ja som bola aspoň ušetrená, keďže som nevedela, nič som netušila (mala by som jej za to poďakovať?). Rozhodol sa počas pochodu po útokoch, mne sa to mohlo zdať čudné, nemiestne, vtedy pochopil, aj keď vie, že všetko sa nesmie zamieňať, že je to neslušné, ale zdalo sa mu to samozrejmé, keď sme sa ocitli v dave, postupovali sme vpred, niesol nás pohrebný pochod ľudí, ktorých spájalo nešťastie, bol smutný, naozaj veľmi smutný, veľmi dojatý, ale mal pocit, že tam nepatrí, že sa ho to netýka, že nie je Francúz a že nemá právo byť smutný a mať strach, pretože má veľké šťastie, že žije vo Švajčiarsku, v podstate je tam v bezpečí, a hanbil sa, že sa v Paríži cíti neprijemne, vôbec to nebolo ľahké, už sme sa nesmiali, ospravedlňoval sa, že to povedal, bol naozaj zmätený, prepáč, nemalo to s nami nič spoločné, ale bola to ďalšia vec, ktorá sa pridala, naklonila misky váh, je si istý, že to pochopím (nie, nepochopím), a tiež, nebol schopný zostať na Boulevard Beaumarchais, bolo to príliš ťažké, všetci tí ľudia, smútok, a potom sa bál, bál sa, že sa to stane znova, že budú strieľať do davu a on bude jeho súčasťou, bolo to zbabelé, ale on sa nehanbil za to, že je zbabelec, všetci sme sa stali zbabelcami, a on sa potrebo-

val napiť, opiť sa, opustiť lepkavú realitu, tajne sa spojiť s tou, ktorá mu chýbala, nie je správne, aby mi to všetko povedal, ale má toho veľa na srdci, musela som to všetko počuť, vedieť to všetko, aby bolo všetko jasné, čisté, krištáľovo čisté. Príliš sa o mňa nebál, čoskoro si nájdem *niekoho dobrého* (ďalší výraz, ktorý som nenávidela), už nášho žiarlil, na muža, ktorý by ma vedel milovať lepšie ako on, bol si istý, že existuje, nebol dokonalý, mal svoje chyby, zaslúžila som si byť šťastná, naozaj, aj keď som bola šťastná počas tých rokov, ako bol on, ale zaslúžila som si väčšie šťastie, šťastie primerané mojim očakávaniam, aj keď som nič neočakávala, nebola som taký typ dievčaťa, ženy, páčilo sa mu, ako beriem život tak, ako prichádza, užívam si ho, nemyslím na zajtrajšok, nemôže zničiť, že mi ublížil, vyčíta si to, ale nechápe to, tak to je, silnejšie ako on, musel sa riadiť inštinktom, aj keď sa mýlil, bál sa, že sa mýli, že urobí chybu, niekoho ako ja predsa nenecháte odísť, ale nemal by to hrať na obe strany, z úcty (k nej, pomyslela som si) a v mene nášho vzťahu, ktorý bol krásny; už o ňom hovoril v minulom čase.

Jeho slová som prijala bez námietok, opýtala som sa na meno a priezvisko svojej náhradníčky, keďže som sa musela vzdať svojho miesta. Jej identifikácia mi umožnila vybrať si smer, môj smer, a nie ten, ktorý mi vnucoval on.

Niekoľko hodín po jeho telefonáte, plávajúc medzi realitou a tým, čo akoby neexistovalo, čo si človek vymyslel a čo zmizne, len čo sa spamätá (upokojilo ma, že si to myslím), som si zavolať taxík, lebo som nebola schopná šoférovať do nahrávacieho štúdia v Joinville. Od svojich dvadsiatich troch rokov som sa venovala hlasovej tvorbe a od začiatku som vysielala v spravodajskej rozhlasovej stanici. Moja práca si vyžaduje určitú disciplínu, spánok, jedlo, hydratáciu, pretože hlasivky sú krehké ako struny gitary. Mám dvoch nepriateľov: infekcie a smútok, oboje svojím spôsobom zastrie hlas, čo bol ďalší dôvod, prečo som sa na Adriana hnevala. Nastúpila som do taxíka, premrznutá, všimla som si, že nemám nabitý telefón, čo vyvolalo ďalšiu úzkosť pri predstave, že som sama v noci na brehu Marny bez možnosti zavolať niekomu, aby po mňa prišiel. Upokojovala ma pieseň – požiadala som vodiča, aby zvýšil hlasitosť rádia. Sľúbila som si, že si ju stiahnem hneď, ako prídem domov. Piesne majú veľkú emocionálnu silu, väčšiu ako vône, myslím si, naozaj som to skonštatovala, keď ma táto zrazu ukolísala. Evokovala to, čím som bola, čo som prežívala, akoby autor písal text a zároveň sa na mňa pozeral. Volala sa *Beau malheur* – Sladké nešťastie. Chcelo sa mi plakať, ale usmiala som sa.

Po polhodinovej jazde ma taxikár vysadil v Joinville a pred odchodom sa opýtal: „Budete v poriadku?“ Váhala som, či mám povedať nie, že najbližších pár týždňov vôbec nebudem v poriadku, že to bude také malé peklo a človek nikdy nemá istotu, že z neho vyjde bez ujmy, že budem predstierať, lebo život ide ďalej a na zlomené srdce sa neumiera tak ako povedzme na infarkt; odpovedala som s úsmevom a dobrým prepitným: myslela som si, že odvraciam smolu – možno sa Adrian vráti.

Prešla som po svahu, ktorý oddeľoval cestu od obrovského štúdia, snažila som sa nájsť vchod a zísť po zdanlivo nekonečnom labyrinte schodov. Prišla som na dabing: bola som oficiálnym francúzskym hlasom Nigelly Lawsonovej, londýnskej kuchárky, ktorá sa objavila v seriáli *Moderná rodina*. Moja práca má tú výhodu, že ma veľmi rýchlo vytrhne z reality, v temnote štúdií, v uzavretom priestore, pri kúzle zvuku som zabudla na Adriana, keď som sa stretla s ďalšími dabingovými hercami, postavila som sa za pult s výhľadom na veľké plátno, nasadila som svoj hlas na hlas tej, ktorú som desať rokov sprevádzala, Nigelly, mojej záchrankyne, ktorá ma prinútila držať svoje vzlyky ďaleko od presného okamihu, keď môj dych pristál na jej, čím sa z nás oboch stali jedinečné bytosti rovnakej povahy.

Nahrávanie sa skončilo a ja som sa opäť ukotvila vo svojom smútku, vrátil sa a zosilnel, pretože som ho držala na uzde ako psa s náhubkom; pomstil sa mi. Zostalo mi dosť batérie na to, aby som si objednala taxík, a potom sa telefón vypol, akoby bol napojený na moje vnútorné svetlo, ktoré ma opúšťalo. Bála som sa, čo bude nasledovať. Bála som sa všetkého a najmä seba. Nechcela som sa zrútiť, ale prvýkrát som zapochybovala o svojej schopnosti vydržať; už som nemala dvadsať. Zdalo sa mi, že sa strácam v hmle a rozplývam sa v nej. Zakývala som na prichádzajúce auto, telo ma bolelo, akoby ma niekto uderil palicou.